

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

זכות או חובה?

זכות או חובה

מערך שיעור לתלמידים

למנחה

מערך פעילות

קישורים
להרחבה

מטרות הפעילות

מבוא

למה אני מתגייס

◆ היכנסו [לשאלון המצורף](#) "המוטיבציה שלי לגיוס" וסמנו את הסעיפים המייצגים את דעותיכם ואת תחושותיכם. הוסיפו נימוקים נוספים לפי הצורך.

← רצוי להעלות את השאלון ל-Mentimeter ולשלוח קישור לתלמידים.
← את תשובות התלמידים יש להציג על לוח או על מסך משותף.

המניעים שלנו

- ◇ באיזה מניע בחרו מספר גדול של תלמידים?
- ◇ אילו מניעים לא נבחרו כלל? מדוע לדעתכם?
- ◇ האם היו מניעים שחשבתם עליהם ושלא הופיעו בשאלון?
- ◇ מהו מניע אישי? הדגימו.
- ◇ מהו מניע לאומי? האם מניע מסוג זה עלה בכיתה? הדגימו.

גם אני כמו חברי אתגייס לצבא

צפו בכתבה: [סגן אורי שלמון, קצינה עיוורת מלידה](#)

רשמו את המניעים לגיוסה לצה"ל שהחיילת מעלה בסרטון.

חונכתי על ערך אהבת הארץ, הנתינה והתרומה

- ◆ איך התרשמתם מהכתבה?
- ◆ כעיוורת מוחלטת, אורי שלמון קיבלה פטור משירות בצה"ל ובחרה להתנדב לצבא. לפי דבריה – מה הניע אותה להתנדבות זו?
- ◆ האם המניעים לגיוס שהעלתה אורי שונים מהמניעים שעלו בכיתה? הסבירו.
- ◆ לפי חוק שירות ביטחון, אשר התקבל בכנסת ישראל ב-1949, חובת השירות בצה"ל חלה על כל אזרח או תושב, גברים ונשים כאחד, שהגיע לגיל 18.
- האם אפשר להתייחס לחוק כזכות? הביעו דעתכם.

"הזכות אינה אלא תמיד צידה השני של החובה"

ז'אן-פול סארטר (1905 1980)

◇ לדעתכם, האם לשרת בצה"ל זו זכות או חובה? הסבירו.

בהצלחה!

קישורים להרחבה

◇ חוק שירות ביטחון – אתר מתגייסים

◇ חוק שירות ביטחון – אתר כל זכות

◇ השירות הצבאי בישראל – אתגרים, חלופות ומשמעויות – המכון למחקר
וביטחון לאומי

◇ שירות חובה או חובה לגייס – האוניברסיטה הפתוחה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

נספחים

מבוא

- השירות בצה"ל הוא חובה לאזרחי ישראל ומוסדר באמצעות [חוק שירות ביטחון](#) משנת 1949. לפי חוק זה, השירות בצה"ל הוא חובה לכל אזרחי ישראל, גברים ונשים כאחד. למעשה, השירות בצה"ל הוא מימוש חובה אזרחית.
- מלבד חובת הגיוס לצבא, יש מניעים מגוונים להתגייסות בני נוער לצבא, כאשר למניעים אלו עשויה להיות השפעה מכרעת הן על הבחירה בתחום השירות הן על השירות עצמו.
- מערך זה כולל התבוננות עצמית של המשתתפים במניעיהם לגיוס, שיח על המניעים השונים בכיתה, הבחנה בין מניעים חברתיים-לאומיים ומניעים אישיים ושיח על האפשרות לשלב ביניהם.

מטרות הפעילות

1 בירור עמדות ראשוניות של התלמידים בנושא שירות בצה"ל.

2 בחינת מניעים שונים לגיוס לצה"ל.

3 הבחנה בין מניעים אישיים למניעים חברתיים-לאומיים.

המוטיבציה שלי לגיוס

סמן את המשפטים המייצגים את דעתך ואת תחושותיך

אני רוצה להיות כמו כולם, שייך לחברה

אני חושב שזה יפתח את העצמאות שלי

אני חושש שאם לא אתגייס זה יתקע את העתיד שלי

החברים והמשפחה שלי מצפים שאתגייס

בצבא אוכל להתפתח ולהוכיח את עצמי

גיוס לצבא הוא חלק ממהלך החיים של כל אזרח בישראל

זו חובה אזרחית ואני מציית לחוק

אני מרגיש מחויב לקחת חלק בשמירה על ביטחון המדינה

המדינה חשובה לי ואני רוצה לתרום לה כמה שאוכל

הצבא הוא הזדמנות להתנסות חשובה לחיים

אחר: _____

